

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kizgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonzáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 100 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 18-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Feloldó szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kizgazda- és földmives-azövezetég
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Mai szemlénk pompás anyag parlamentű interpellációra. Ajánljuk Rassay Károly főinterpelláló képviselő úr becses figyelmébe, mert az már igazán felekezeti izgatás, amit itt leirunk. Nem ugyan mi izgatunk a zsidó felekezet ellen, mert ezt mi sohasem tessük s nem is tesszük. De egy zsidó asszony, Büchler Mórné izgatott a katolikus felekezet, illetve a papi osztály ellen.

A felekezeti izgatás úgy látszik interpellációs szaktémája Rassay Károly képviselő úrnak. Az esetet különben ajánljuk a felekezeti izgatás iránt nagyon élesen érdeklődő Világ-nak is.

De hogy az esetről maradjunk, az történi kérem szépen még 1919 október 26-án Budapesten az Aréna-út 14. számú ház folyosóján, hogy Büchler Mór felesége az összegyűlt lakók füle hallatára durva módon kifakadt a papok ellen.

Egy pap prédikált; ez nem nagy eset, hisz minden pap hivatása a keresztény eszmék hirdetése, a nép valláserkölcös nevelése.

De ennek az egy papnak a prédikációja nem tetszett Büchler Mórné-nak, pedig talán nem is hallotta, hisz buzgó zsidó asszony létére csak nem jár el katolikus papok prédikációira. Tehát nagyon is valószínű, hogy élénk zsidó fantáziával kiszinezve a mások szájából hallott dolgokat, ragadtatta el magát a következő, nagyon durva kifejezésekre: **gazemberek a katolikus papok, még ök mondják, hogy a zsidó lányok cédák? Hiszen ök tartanak legtöbb szeretőt. és az állam már nem képes eltartani a gyerekeket. Akasztani kéne a papokat a királysággal együtt.**

Mi ez, ha nem a legmocskosabb száju felekezeti izgatás?

Tudja meg tisztelt Büchler Mórnicné és a többi, főcsőgő szájjal a katolikus papság ellen dühöngő zsidógyerek, hogy a katolikus papság, — ha akadna köztük is gyarlóság, hisz ök is csak emberek, — de általában oly magas erkölcsi piedesztálon áll, hogy a zsidóság piszkos keze sohasem fog felérni hozzájuk, hogy őket onnan lerántsa.

A budapesti büntetőtörvényszék a napokban tárgyalta az esetet. E tárgyalással nagyon is összevágott volna Rassay interpellációja, amelyben példás büntetés kiszabását kérhette volna az izgató zsidó asszonyra.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A nyugatmagyarországi szabadságharc.

Az osztrákok által megszállva tartott nyugati varmegyék bazafias lakossága régen készülődött arra, hogy a türehtelen osztrák jármot lerázza. Az elkeseredett németek, horvátok és magyarok a demarkációs vonalon átszökődösvé. folyton segítségért rimáinkodtak. A szabadságharcosok falunként szervezték a fegyverfogható népet. A fegyvereket zsírért, kenyérért, sonkáért vették az osztrákoktól. Karácsfánál történt az első összeütközés. A felkelők szerint 1500 felfegyverzett osztrák vadász katonát teljesen bekerített, a 38 magyar felkelő. A kormány leszereltette a fölkelőket s a szervezőket letartóztatta. Letartóztatták Mészáros Gyula egyetemi magántanárt, Bónis Lajos katonapáter, Budaházy Miklós volt százados és még másokat, kiket a kir. ügyészség a pestyideki törvényszék fogházába szállítattott.

A szociálista munkásság általános sztrákjja Olaszországban.

Róma, júl. 21.

Olaszországban a munkásszövetség központi bizottsága általános sztrájkot proklamált. A szociálista munkásság tömegesen abbahagyta a munkát; Olaszország gazdasági élete egészen megbénult.

A pápa megmenti az elrabolt templomi kincseket.

Páris, júl. 22.

A moszkvai szovjet kormányának azt az ajánlatot tette a pápa, hogy a Pétervárott elkobzott templomi kincseket hajlandó azzal a föltétellel megvásárolni, ha azokat a szovjetkormány a helyi papságnak visszaadja.

Hlinka és a turócszentmártoni tót nemzeti párt.

Pozsony, júl. 22.

Amennyiben Turócszentmártonnak a tót politika szempontjából nincs más jelentősége, Hlinka a turócszentmártoni tót nemzeti párt vezetőségével szakított.

A bankók kosárszám állanak

a jó osztrákok rendelkezésére, a munkások nagy fizetéseket kapnak, stráfkocsik szállítják a bankómiennyiséget egyes üzemek céljaira. Szóval, a kommunista szellem és irány jóvoltából, állandóan működik Ausztriában a bankóprés, hogy mindenkinek sok pénzt adhassanak a derek kommunisták. Hisz ök oly derek emberek, akik minden proletárt boldoggá akarnak tenni a sok pénzzel! Arról aztán mindenki maga elmélkedjék, hogy az a pénz talán még arra sem érdemes, hogy „bizonyos”, meg nem nevezhető célokra felhasználják.

Rengeteg sok a pénz Ausztriában s mégis drágasági anarchia nyomorgatja különösen Bécs lakosságát.

Azt gondolták a kommunista szellemű osztrák vezetők, hogy a drágaságot a sok pénzzel fogják letörni, de ép az ellenkezőjét érték el vele s ma Ausztriának sok a pénze, de soha koldusabb nem volt, mint most, mert a pénze csak rojgyos papír, ami semmit sem ér.

Mi jobb helyzetben vagyunk az osztrákoknál. Van enni valónk, van nyers anyagunk s igaz, hogy a szánktól kell megvonnunk, de így kerül kivételre is. A hivatalos jelentés szerint ugyanis az ideai buzatermésünk 20 millió méterháza buza lesz. Ithon szükcs számítással 17 millió méterházsát fogyasztunk el. Tehát a fölösleg kiszállítható s ezért cserébe kaphatunk nekünk szükséges nyers anyagot, minő a vas, fa, szén, szövet stb.

Állatkivitelünk, ha nem is számottevő, de mégis, a mai nyomorúságos állapotunkat tekintve, nyom valamit a latban. Ennek dacára mindig jobban csuszunk lefelé a lejtőn, közeledünk állapotainkban Ausztria gazdasági csődjéhez, koronánk napról-napra hitványabb értékű lesz. Ennek legjobb fokmérője a máról-holnapra fokozódó elviselhetetlen drágaság.

Ki és mi ennek az oka? A nép nem! Hisz népünk, gazdaközönségünk megteszi a maga dolgát. Reggeltől késő estig verejtékezve dolgozik. Munkájával megtermeli a szükséges gabonát, takarmányt s más egyebet.

Az ipari munkásság is dolgozik. Szóval, a mezőgazdaság terén erős munka, az ipar terén arányos munka folyik s mégis nyomorgunk. Igaz, hogy a dolgozó hivatalnok kedvezményes ellátást kap az államháztartás terhére, hisz valóságos éhbéért dolgozik, de ez nem nyomoritana meg bennünket.

Hol van tehát a drágaság gyökere? A kereskedelemben!

„Csunka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

Igaz, hogy a kereskedők is dolgoznak, de munkájuk — mivel a folytonos gazdaságos áll elöterben — a mi megdőlnek. Értjük itt az *üzérkedő kereskedelmet*. Különösen a zsidó kereskedők azok, akik folyton adnak vesznek, árukat elrejtjenek, meg újra piacra dobznak, mert nem a fogyasztó közönség kiszolgálása, hanem az árucikkek árának felhajtásával, a saját megniilliomosodásuk a céljuk.

Minek kell a gabonának, cukornak s minden más cikknek, 10—20 kézen keresztül mennie, míg végre a fogyasztó közönség kezébe jut?

Tessek megrendszabályozni a kereskedelmet. Addig, míg ez meg nem történik, a paraszt és az ipari munkás nehéz munkájának verejtékkel kiérdemelt gyümölcseit az *üzérkedő zsidó* munka nélkül rakja zsebre.

Ha nem akarunk egészen Ausztria sorsára jutni, a kormányoknak itt feltétlenül tennie kell valamit. Az egyes emberek nem törhetik le a drágaságot, de aki a hatalom birtokosa, az igen. Természetes, oly jelenségeknek nem szabadna előfordulni, mint a multkor, mikor az ellenzék kijelentette, hogy nem vesz részt a drágasági bizottság munkájában, mert félti a népszerűségét. Nevetséges dolog! Aki népszerűséget keres, az menjen el bohócna és ne az ország javáért dolgozni köteles politikusnak. Ahol a nemzet életéről van szó, ott nincs helye széthúzásnak, ott nem játszhat döntő szerepet a népszerűség kicsinyes kérdése. Kutyát ér az olyan népszerűség, melyet nem a jellemes, áldozatos munka teremtett meg, hanem a konceszés művészete.

A törvényes hatalom fékezze meg mielőbb a szertelen spekulációk kereskedelmét, ha kell, a népszerűsége árán is! A megmenekült magyarok hátásak lesznek érte.

—y—s.

József főherceg és a detektívek.

József királyi herceg, a magyar nép legendás József apánkja, mint ismeretes, az egyetem jubileuma alkalmával, fiával József Ferenc királyi herceggel együtt Szegedre érkezett. A királyi hercegek személyes biztonságára az illetékes rendőri hatóságok megérkezésük után nyomban két detektívet rendeltek ki, akiknek az volt a feladatuk, hogy a fenséges vendégeket tisztes távolságból minden útjukon elkísérjék.

A két detektívnek azonban bármennyire akarták is, nem igen volt alkalmuk feladatuk teljesítésére. Ugyanis a királyi hercegek, ha elmentek valahová a Kass-szállásbéli lakasukból, úgy indultak útnak, hogy útjukról senkinek sem szóltak. Csütörtök reggel is így történt. József főherceg reggel úgy fél hat óra tájban szó nélkül elhúzott sétálni. Újszegedre ment először, ahol útjában összetalalkozott a fasort seprő egyik utcáseprővel, akivel hosszabban elbeszélgetett, Újszeged látványairól érdeklődött, így többek között az újszegedi kioszk tulajdonosáról is, aki — mint mondotta — bizonyára megtalálja ezen a gyönyörű szép helyen számításait.

Szegedről azután a szegedi piacra jött vissza a főherceg, itt szóbaelegyedett az árusokkal, egyiknél hosszabban alkudozott egy kiló barackra. A piaci látogatás után a Kass térszán reggelizett meg József főherceg, majd pedig felment lakására.

Eddig rendjén is volna a dolog. A két detektív azonban felettes hatóságuk megtudta, hogy nem teljesítették pontosan feladatukat és nem követték a főherceget séjája közben, mint ahogy arra utasították őket. Fegyelmi eljárással fenyegették meg a kötelességesség detektíveket, akik méltán megijedtek a fenyegetéstől.

Valahogy tudomására jutott a két detektív ügye József főhercegnek is, aki azonnal intézkedett azután, hogy a két detektív ne fegyelmit kapjon, hanem legfelsőbb elismerését adják nekik tudni önzetlen szolgálatukért.

Nemzetgyűlés.

1922 július 20.

Ma Gaál Gaszton nyitotta meg az ülést és bejelenti, hogy a napirend szerint a mai ülés első pontja *Erődi Harrach Tihmér* és társainak a nyolc órás ülésekre vonatkozó indítványáról való határozathozatal.

Megszavazták a 8 órás üléseket. A nemzetgyűlés tehát délelőtti tíztől kettőtig, délután négytől nyolcig tárgyalja az indennitást.

A földigénylők nem jelentkeznek földért.

Széchenyi Viktor gróf: Elitéli a demagógiát, majd így folytatja: Belátom, hogy a pénzügyminiszter úr nem hozhatott nagyobb koncepciójú pénzügyi tervezetet. Mégis szívesen láttam volna, hogy több gyümölcsöző befektést vesz föl programjába. Gyümölcsöző befektetés volna a közmunkák megindítása.

A túldoldalon elhangzott az a vád, hogy a földreformot nem hajtják végre elég gyorsan. Meg kell állapítanom, hogy sok helyen azért nem jutnak földhöz az igénylők, mert egyáltalán nem jelentkeznek földért.

Ami ezt a kijelentést illeti, mi a magunk részéről meg hozzáfűzhetjük, hogy sok esetben azért sem juthatnak földhöz az igénylők, mert az érdekelt tényezők mindent elhívtak, hogy a jogos igénylőket visszazsorítsák. Szövetségünk több hasonló esetben védte meg már szövetséges községet földigénylőinek igazságos követeléseit.

Széchenyi: A termelés csökkenésének ellensúlyozására rá kell szorítani a gazdákat a modern gazdálkodás eszközeire.

Gazdasági iskolák felállítására.

Széchenyi: Javasolom, hogy a nemzetgyűlés újítsa meg az 1921. évi június hó 8-án hozott halározatot. A földbirtokreformmal kapcsolatban természetesen szervezzék át a gazdasági népiskolákat, a földmíves-iskolákat alakítsák át alapos kiscsajda-iskolák céljaira megfelelően szervezzék magasabb fokú iskolákat. Beszéde végén a tüzrendszet felkarolására kéri a belügyminisztert.

Demokrata zöldségek.

Úgy látszik, nem lehet ülés demokrata felzárolás nélkül.

A mai ülésen *Pakots József* demokrata szerepelt a soron. Természetes, hogy a zsidókat védte. Ez nagyon jó demokrata téma! Az is természetes, hogy a szociálistákat is megdicsérte s azután szépen leült. Beszéde elmaradhatott volna.

Mózer Ernő: Sürgeti, hogy még a téli beállta előtt rendezni kell

a rokkantkérdést, a földbirtokreformot és a tisztviselőkérdést.

Egy Rassay-párti képviselő megmutatja a párt igazi arcát és mulattatja a Házát.

Nagy Ernő: Kifogásolja, hogy a szociálistákkal az egységspártiak ellenszenvvel viselkednek.

Egy hang a közepén: Talán megcsókoljuk az ellenséget?

Nagy Ernő ezután állandó zaj és derűtlenség közepette beszél a zsidókérdésről.

1922 július 21.

Nem a gazdák a drágaság okozói.

Forgách Miklós egységspárti: bizonyítja a gazdák ártatlanságát a drágaság előidézésében. Többteremelés kell! Azok, akik eddig nyolc órát dolgoztak, dolgozzanak ezután tizenhatot. Az a baj a földbirtokreform végrehajtásánál, hogy mindentűt horribiliis árakat kérnek, amit a lakosság nem tud megfizetni.

A szociálisták bünlajstroma.

Grieger Miklós: A huszonöt szociálistát soknak tartom. Hogy ilyen sok szociálista jött be, annak is a kormány az oka, mert a folytonos drágasággal folyton növelte az elkeseredést. A szocializmusról nem sokat várhatunk, legfeljebb csak azt, amit két évvel ezelőtt, tudniillik a blokádot. Azonfelül azt, hogy a naálraitait rablógylkosainkat ki kell adnunk, hogy cserébe visszakaphassuk Oroszországban sanylóddó magyar testvéreinket. Bűnül rovom fel a szociáldemokratáknak, hogy mikor a háboruban sorsunk rosszra kezdett fordulni, egyes vezetőik elősegítették azt a defaitista politikát, amely azután megbontotta még megmaradt erőinket. Bűnül rovom fel

hogy a frontról fegyelmetlenül visszatért csapatokat lefegyverezték.

Bűnül rovom fel, hogy szállást csináltak a protetárdiktaturának.

Töröljék el a forgalmi adót.

Palacsi Dénes: Azok a vádak, hogy a gazdák okai a drágaságnak, nem állnak. A faluma is csak a létminimumot akarja. A munkás-ság is oka a drágulásnak. A forgalmi adó eltörlését sürgeti és kéri a kormányt, hogy a kisipart vegye pártfogásába.

Az aranyparitáson földadó.

Mennyit kell ezentűl a gazdáknak fizetni?

Aki csak felületesen olvassa az aranyparitáson földadó tervezetet, az könnyen aggódhat a fölött, hogy ezentűl mily nagy adót kell neki fizetnie.

Az új terv szerint a következőképp számítatja ki a gazda, mennyi adó esik rá.

Az adóalap a *kataszteri tiszta jövedelem* szerint igazodik. Tehát átlagosan a tényleges jövedelemnek 10 százaléka veendő adóalapul. Most a tüzredszre lecsökkentett jövedelem 20 százaléka, vagyis a valóságos jövedelem 2 százaléka fizetendő földadóban. A különbség csak az lesz, hogy ezt a földadót nem pénzben, hanem a buzaparítás szerint kell fizetni; vagyis egy adókorona 5 kg. búzának, illetve az 5 kg. buza pénzértékének felel meg.

Egy holdon öt métermázsza buza terem. Ennek békeértéke 20 korona métermázsánként, tehát összesen 100 arany korona.

Ha most a *kataszteri tiszta jövedelmét* vesszük ez egy holdnak, az úgyebár +0 százalékok számítva 10 korona. E 10 koronás katasz-

HIREK.

teri tiszta jövedelem 20 százalékos földadójá egyenlő 2 koronával. Ez pedig a valóságos jövedelem, vagyis a 100 korona 2 százalékának felel meg. A békeárát véve alapul, e 2 korona 10 kg. buzának felel meg. A mai buzaárak szerint e 10 kg. buza 500 korona papírpénznek felel meg.

A pénzügyminiszter először egy kiló buzát vetett ki minden egy békebeli adókorona után. Ez azonban tévedés volt, mert amint fönti számításunk is mutatja, egy békebeli adókorona 5 kg. buzának felel meg.

Az aranyparitásos földadóban eszerint egy hoid buza után, 5 métermázsát véve alapul és 5000 koronás buzaút, 10 kg. buza, vagyis papírbénzben 500 korona fizetendő.

E kulcs szerint mindenki könnyen kiszámíthatja, termése után mekkora aranyparitásos földadót kell fizetnie.

SÓHAJ.

*Csendes eső hulldogál a nagy égből,
Számítalan csepp, az ég könnyes szeméből.
Az ég könnye hazám sorsát írta,
Sírva kértem, virrad-e még valaha?*

*Kárpát alatt úr a magyar lesz-e még?
Magyar anyák magyar fiát szülnék-e?
Ott, ahol most úr az oláh, úr a szerb és úr a cseh!*

*Nagy Úr Isten! Halld a magyar imáját,
Állítsd vissza ezeréves hazáját!
Halld kérésünk s magyar szívvel fogadjuk,
Szép hazánkat ellenségnek soha többé nem adjuk.*
Kapos. Horváth Gyula
kiszáda.

A magyar név nem fajult el. A statáriummal és diktatúrával dolgozó csehek nem tudták kiölni a magyar érzést.

Ki szeretné közülünk a cseheket? Sok bűn terheli a lelkiüket velünk magyarokkal szemben. A harctereken ők voltak a gaz árulók, idehaza pedig, mint hadtáposok, a nagy étvágyu zabálók. A hadifogságban ők voltak a magyarok hóhérai. A kommunálatt ők voltak országunk falánk elrablói. Ahogy megvetették lábukat a Felvidéken, ott is elkezdődött a magyarok üldözése. Aki némi fogalmat akar szerezni a csehek szemtelen basáskodásáról, az menjen el Pesten a Kún-utca, ahol a cseh vizumokért ácsorog ezer és ezer ember. A csehek még Budapesten is annyira agyonszekirozzák a magyarokat, hogy sokszor fölemelkednek az öklök és elkeveredett szidalmak özöne hull ott a Kún-utcában a csehek fejére.

Annál örvendetesebb dolog, hogy a magyarság ott a Felvidéken nem törött meg s szívében-lelkében megmaradt magyarnak.

Mult számunkban hírt adtunk a Földmívelés Szövetség kassai impozáns zászlószentelési ünnepségéről, amely a legszebb irredenta ünnepe volt. Most újból hasonló ünnepség híre közölhetjük.

Beregszászon a kispapdapárt zászlószentelési ünnepélyt tartott. Tizenöt ezer ember vonult végig a város főutcáján, hatszáz dalias magyarból álló lovas bandérium vezetésével.

A Kossuth-téren szentelték fel a zöldselem kispapdapasztól.

A legünnepélyesebb pillanat az volt, mikor a tömeg fölesküdt a zászlóra.

Amíg ily híreket kapunk a Felvidékről, addig ne féljünk. Lesz még Nagymagyarország!

— **A nuncius meggyékben.** Schioppa Lőrinc pápai nuncius, aki a múlt héten a veszprémi megyéspüspök vendége volt, e héten néhány napi pihenőn a zirczi apátságon tartózkodik.

— **Kutatás Oroszországban maradt hadifoglyaink után.** (Folytatás.) Csávoiszkij Mihály hdgy. 16. npf. gye. Krasznójarszk, 1921. (meghalt). Csáky Henrik 4. husz. e., 30 éves, Krasznjuk (Szamara). Csoma András 39. gye., 37 éves. Csutak József 29. gye., Turkesztán. Csegezan Mihály 50. gye., Szibéria, 1917. Csibi András 24. honv. gye. Csuicsár Miklós 9. honv. gye. Cseh Pál 6. husz. e., Krasznójarszk, 1919. Csillag Sándor 9. honv. e. Csöszy Lajos 69. honv. gye., 31 éves, Omszk, 1917. Csányi József 60. gye. Cserháti István Petrozavodszk. Csonka? 86. gye. Csicséri Gábor 65. gye., 33 éves. Csányó János 6. husz. e., Nikolszk. Csernyi Viktor 12. honv. gye., 27 éves, Szibéria. Csóka Károly hdgy., 1. honv. gye., Osch, 1918. Csempasz József 63. gye., 37 éves, Sildje, 1918. Cserényi János 46. gye. Csipes Mihály egyéves önkéntes, 3 honv. gye., Ufa, 1918. Cserged István 11. honv. gye. Csorba Ferenc 65. gye., 27 éves, Moszkva. Csányi József 31. gye., Vladivosztk, 1918. Csapkovits János e. önk., 38. gye., Irbit, 1919. Csaplós László trds., 16. honv. gye., Zsirkutni Gar. Csizsár Béia z/s. Csáry János 28 éves, Moszkva. Csonka István 21. gye. Csipok János 28 éves. Csuber Béla 101. gye., 32 éves, Nisnij-Novgorod. Csaplár Gábor 29. gye., Vorange kórház, 1915. Csötönyi Péter 101. honv. gye., Novorosszijszk. Csötönyi József 17. gye., Novorosszijszk. Cser Péter 44. gye., 32 éves. Csizmadia János 17. honv. gye., Moszkva. Csédes Tódor z/s., 47. gye., Omszk. Csonka János 101. gye., 40 éves, Szkobele, 1916. Csorba János 29. honv. gye. Csuhr Mátyás 300. honv. gye., 26 éves (Kaukázus). Csapó Mihály 19. gye., Tomszk. Csédes Imre 10. honv. gye., Turkesztán. Csizmadia István 31. honv. gye., Kabarovszk. Cseresnyés László Nirimovka, szamarai kormányzóság. Csúry Lajos 303. gye., 28 éves. Csikós Sándor 4. honvéd gye. 36 éves. Czirák Kálmán 48. gye., 40 éves, 1916. Czimbere József 28. vadászászlóalj, 29 éves. Czeisler Károly örv., 1. honv. gye., 25 éves. Cació József 63. gye. Chlobodnitzky János 45. gye. Czirok János 49 éves. Czinkóczi András 26 éves. Czopna István 305. honv. gye. Chrenko György szk., 14. honvéd gye. Czibere Lajos 39. gye., 38 éves. Czibola Sándor 51. gye., Totzko. Czégé Ferenc 2. honv. huszár ezred, Chovanyecz András 3 honv. gye., 42 éves. Czéh János 19. gye., 28 éves, Viaska. Cziráky József 76. gye. Csizsók János 9. honv. gye., 45 éves, Omszk, 1918. Csöke András 101. gye., 32 éves. Csöke Péter 101. gye., 30 éves. Cséplő Pál 29. honv. gye., 28 éves. Csansz Ernő z/s., 21. gye. Csernus József 33. gye., 26 éves. Rubenszky Obleszt, Csatornai József 5. honv. e., Orenburg.

— **A vidék jótékony tevékenykedésének emelése.** Rott Nándor dr. veszprémi megyéspüspök már most felhívja papjainak és híveinek figyelmét, hogy mivel az ősz és tél ismét borzalmasnak ígérkezik a szegények számára, szervezzék már most a jótékonytót plébániáinként. Meg kell alapítani a jótékonytót bizottságokat, aratás után termégyűjtést kell rendezni és ennek árát felhasználni a szegények segítségére. Felhívja a figyelmet a gyermeknyaralattási akcióra is, amelyet a magyar társadalomnak most a saját vállaira

kell venni, mert a külföldi támogatás lassan elmarad, Felemliti Marczali és Réde község példáját, amelynek lakossága múlt évben 50, illetve 30 gyermeket nyaralattott. Ezt a példát az idén nagyobb mértékben kell követni s ezért elrendeli a püspök, hogy a papok buzdítsák a tehetősebb családokat a városi gyermekek ingyenes befogadására és az erre hajlandókat jelentsék be a Katolikus Gyermekvédelmi Központnak.

— **Jegyzőválasztás.** E hó 19-én töltötték be. Belák Lajos főbíró elnöklésével a pápateszéri rendszerezett segédjegyzői állást, melyre Radics József eddigi h. segédjegyzőt választották meg.

— **Megjelent a rendelet a közszolgálati alkalmazottak lakásbérpótlékáról.** A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, mely a legújabb lakásrendeletre való tekintettel a közalkalmazottak lakáspótlékát az elsőjéről kezdve felemeli. A tényleges szolgáltatásban álló tisztviselők lakáspótlékát Budapesten 420, vidéken pedig 360 százalékkal emelték. A nyugdíjasok és özvegyek közül azok, akiknek évi lakbérnyugdíja 1000 koronát nem haladja meg, 440 százalékat, akiknek évi lakbérnyugdíja ezer koronánál több, 500—660 százalékos emelést kapnak.

— **Az árak emelkedése a borpiacon.** A borpiacon a jónak mutatókozik terméskülönösökkel ellentétben az árak továbbra is drágulnak és élénk kereslet mutatkozik különösen az erősebb borok iránt. Főleg a 11 fokok bort keresik, melyért 40—42 koronát fizetnek literenként a termelőnél. Az érdeklődés majdnem kizáróan csak külföldi, főleg svájci borügynökök kötének nagyobb tételeket, míg a helyi fogyasztás számára alig történik vásárlás. A szállítás is nagyobb mértékben folyik külföldre. A kereslettel szemben a kínálat is engedett eddigi tartózkodó magatartásából s most már a napi áron a gazdák is szívesebben válnak meg készletüktől, annyival is inkább, mert a jó termés reményében igyekeznek hordóállományukat az új bor számára biztosítani. A hordó máris drágul. Az úgynevezett **transzport-hordóért** 8—9 koronát is fizetnek literenként.

— **Nagy áremelkedés a bécsi marhavásáron.** A bécsi marhavásáron a felhajtás 2439 darab volt, ebből maradvány a mult heti pótvásárról 261, új felhajtás 2178. Fajták: 1694 hizó és 484 kicsontozni való, 1375 ökör, 173 bika, 647 tehén. Szarmazás: belföldről 591 hizó, 181 kicsontozni való. Magyarországból 356 hizó, Jugoszláviából 104 hizó és 235 kicsontozni való Romániából 653 hizó és 67 kicsontozni való. Árak: ökör 2800—4200, kivételesen 4900, bika 2800—3900, tehén 2800—3700, kivételesen 4200, bivaly 2800—3900, kicsontozni való 1755—2700 osztrák korona élő súly kilogrammonként. Eladatlanul maradt 162. A vásáron a forgalom csendes volt, az árak általában 300—500 koronával drágultak meg kilogrammonként.

— **Üzérkedés a gyümölcsértékesítés terén.** Az idén általában elég bőséges gyümölcstermés volt és ennek ellenére a budapesti piacon is, ép úgy mint nálunk, a gyümölcsfélék és zöldségek igen drágák. Ennek oka az, hogy mind a zöldséggel, mind a gyümölcsrel nagy mértékben folyik a lánckereskedés. A fővárostól nem távol fekvő községekben 7—8 korona a zöldség kg.-ja, de mire az Pestre kerül, 28—32 koronát kérnek kg.-jáért. Az alkalmi kereskedők ellepik a dunaparti községeket, összevásárolják a fözeléket és gyümölcsöt és még a hajón eladják. Sokszor 50—100 kg. körte, amelynek az ára 8 korona volt, a hajón már 20—25 koronás áron cserél gazdát és a budapesti piacon 40—50 koronáért vásárolja meg a piaci kereskedő.

— **Főiskolás nap.** A Dunántúli Blokk pápai csoportja tagjainak anyagi támogatásában leendő részvételét végett 1922 augusztus 5-én és 7-én este a Városi Színházban Farkas Imre „Iglói diákok” című színművét adja elő elsőrangú szereposztásban. Augusztus 6-án pedig karneváliszerű felvonulással — melyben az összes társadalmi egyesületek részvevője — kezdődő népiünnepélyt rendez a pápai Sporttelepen. A népiünnepély keretében vannak beillesztve: cabaré-szerű előadások, szépségverseny, táncverseny, szörfutás, gyermekkosztás, lepényevés, világposta, házasságközvetítő-hivatal és tombolatárgyak kisorsolása. Az egész népiünnepélyt fényesen igazkó *táncmulatság zárja be.* Tekintve az ünnepély nagyszabású voltát, az elnökség felkéri a társadalmi egyesületeket és Pápa város hazaias közönségét, hogy abban fevékeny részt vegyenek közreműködésükkel, tombolatárgyak, más természetbeni és pénzbeli adományok gyűjtésével. *A gyűjtött adományok a Magyar Általános Biztosító-Társaság Fő-utca 5. szám alatti helyiségébe szolgáltatandók be.* A részletes és kimerítő másort rövid időn belül falragaszokon és a helyi lapokban közölni fogjuk.

— **Nem adnak kivételt burgonyára.** Mint bennünket értesítenek, addig, amíg a termésről, illetőleg termésfőlétegről megfelelő adatok rendelkezésre nem állnak, addig a földművelésügyi minisztérium nincs abban a helyzetben, hogy a burgonyakivétel kérdését tárgyalhassa.

— **Áremelkedés a debreczeni sertésvásáron.** A debreczeni sertésvásáron az árak emelkedtek. Árak: jobbminőségű sertés 215—225, közepes 200—210, silány 180—200. A vásár irányzata szilárd. A soványpiacon közepes volt a felhajtás; hizlalóba beállítható sertést igen keveset hoztak fel, ezeknek az ára 150—160 koronával emelkedett.

— **Tisztviselői létszámcsoökkentés.** A köztisztviselők létszámának csökkentéséről szóló 1922. L. t. c. 24. §-a alapján részben nyugdíjazás folytán állásukból felmentettek Gáspár Armin és Göndör Ferenc vármegyei segédtanfelügyelők, Reisinger Ferenc pápai, Kovács Sándor akjai és Vajda Béla enyingi m. kir. állatorvosok, Mitsky Aladár, Blázy Imre veszprémi és Filippi Józsa pápai polg. isk. tanárok.

— **A III. oszt. kereseti adó.** Az 1920. évi XXIII. törvénycikk 78. és 79. §-a alapján az 1920—1922. évekre újból kivetendő, úgyintén a 82. § alapján az említett évekre ezuttal első ízben kivetendő III. osztályú kereseti adóra vonatkozó kiszámítási terveket tartalmazó lajstrom 1922. évi július hó 24-ik napjától 1922. évi augusztus hó 2-ik napjáig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetik s azt ott mindenki a hivatalos órák alatt betekintheti s reá észrevételeit 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatja.

— **Tűz Ugodban.** F. hó 10-én délelőtt 12,7 órakor Kozlovsky Iván ugodi lakos pajtáját, az ott dolgozó és lopva cigarettázó munkás síhederek egyike, gondatlanságból meggyújtotta. Elegett gabona, szilmakazal, gazdasági eszközök stb., értéke 317.500 koronára tehető. A tűz a szomszédoknak is 113.000 K kárt okozott. Az elégett ingóságok és épületek biztosítva voltak ugyan, de nem a mai értékben, így a kárnak csak egy része térül meg.

— **Markos Gyulát felfüggesztették a pápi teendők gyakorlásától.** Veszprémből jelentik: Rott Nándor dr. veszprémi megyéspüspök a mai napon megjelent körlevelében az alábbiakat tudatja papságával Markos Gyulának, a „Herkó Páter” szerkesztőjének a most lefolyt választásokon való szereplésével kapcsolatosan: „Mint hogy Markos Gyula szerkesztő, a veszprémi egyházmegye pápja, a kánoni törvénykönyv 139. fejezetének 4. §-a ellenére megkísérelte képviselői tisztség elnyerését (ez arra vonatkozik, hogy pap a politikai választásoknál csak illetékes egyházi főhatósága engedelmével

vállalhat jelöltséget) és a most lefolyt választások alkalmával a pápi állás ellen izgatott és írásaival a híveket megbotránkoztatva, a jelen irattal nevezett Markos Gyulát a szent-teendők gyakorlásától felfüggesztjük”.

— **Felsődunántúli mezőgazdasági kamarája.** Ez a nagy jövőre hivatott új gazdasági szerv folyó hó 17-én alakult meg Győrött. A megalakulásánál a földművelési kormányt Koosch Mihály h. államtitkár képviselte, aki megnyitójában ismertette a kamarák célját, különösen fontosnak tartja a győri kamarát, mely 12 törvényhatóság területére terjed ki s a legkultúraltabb vidékre. Majd a kamara kinevezett igazgatója Ormándy János mondta el székfoglaló beszédét. A magyar mezőgazdaság e hírneves munkásának bemutatkozása a legjobb hatást keltette. Végül megejtették a tisztikar megalakítását. Elnök lett Khuen-Héderváry Károly gróf, győrmegyei nagybirtokos, első alelnök Csikvády Ernő veszprémmegyei birtokos, második alelnök Horváth Sándor vámszegyei birtokos, igazgató Ormándy János mondta el székfoglaló beszédét. Elnök lett Khuen-Héderváry Károly gróf, győrmegyei nagybirtokos, első alelnök Csikvády Ernő veszprémmegyei birtokos, második alelnök Horváth Sándor vámszegyei birtokos, igazgató Réde, Strobl Zoltán birtokos Bakonybánk, Darány Ágost jószágfelügyelő Pápa, Szold Manó nagybérlő Mezőlak, Gubicza Ferenc kisbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, Bakonyzentászló.

— **A gyujtogató mozdony.** Folyó hó 12-én Vinár község határában 21 kereszt árpa, ugyanaznap Mezőlak község határában 12 kereszt árpa gyulladt meg s égett el a mozdony szikrájától. A tűzet a tulajdonosok felületességének kell betudni, mert a kötelező védőszántást megtenni elmulasztották, noha az egyiknek a keresztjei a vasúti vonalhoz igen közel voltak elhelyezve. A kár 12.000 korona.

Szerkesztői híretek.

Körtvélyes Károly, Zsénye. Örömmel közöltük le sorait. Irjon máskor is az ottani viszonyokról, mindenkor hozni fogjuk. Szívesen testvéri üdvözlét mindnyájunknak.

Horváth Gyula, Kapos. Hazafias versét mai számunk hozza. Csak rajta! Írásait bármikor örömmel közzéteszük, hisz lapunk az önöké, a kiscigádké, a föld népéé. Lelkük szava mindenkor visszhangra talál a Dunántúli Hazánk hasábjain.

Laotulajdonos: Zsillavy Sándor.

Pápa, 1922 Főiskolai könyvnyomda.

Okleveles gépész csépléshez ajánlkozik.

Cim a kiadóhivatalban.

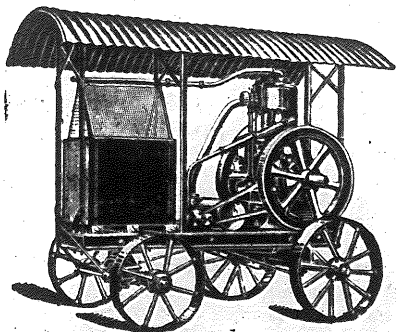
Hofherr-Schrantz Clayton-Schuthleworth Kerületi Vezérképviselete.

Raktárról szállítok:

Gőzgépet Szivógázmotort
Benzinmotort Villanymotort
Darálót Hengerszékét
Gépszíjat Gépolajat
Benzint Klingeritet
Mérleget Ponyvát
Gyantát.

„Lister” angol motorok Magyarországi Képviselete.

Hütter Vilmos, Pápa Főtér 17. sz. Telefon 121.

Tőzsde.

Valuták:

Zürichben 100 magyar koronáért 0-39 1/2 svájci frankot fizettek.

Napoleon: 5400.	Angol font: 6150.
Dollár: 1450.	Francia frank: —
Német márka: 2-81 1/2.	Lira: 66 1/2.
Rubel: —	Szokol: 30-70.
Svájci frank: 27-10.	Lei: 8-15.
Lengyel márka: —	Dinár: 16-25.
Ezüst korona: 117.	Osztr. korona: 3-90.
Ezüst forint: 310.	Ezüst ötkoronás: 620.

Terménytőzsde:

Buza, tiszta: 5700.	Tengeri: 4700—4850.
Buza, fejérm.: 5600.	Korpa: 3350.
Rozs: 4350—4500.	Takarmányárpa: 4500.
Zab: 5700—5900.	

ELADÓ A Vásár-utca 15. számú
HÁZ modern ház
minden órán
szabadkézből eladó.
Bővebben
Vásár-utca 21-ik szám alatt, Pápán.

Ház-eladás.
A Zöldfa-utcában lévő 28. sz.
sarokház,
amelyben 1 C lóra istálló van építve,
azonnal eladó.

Bővebb értesítés nyerhető Salfinko Manonál Rákóczi-u. 13.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, előfoglalt odis. díjletekkel és kedvező feltételekkel: tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félelem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Cegléd, Kecskemét és Pápa.